

За редовно ползване от EIOPA

EIOPA-BoS-19/040 BG

19 февруари 2019 г.

**Препоръки за застрахователния
сектор с оглед на оттеглянето на
Обединеното кралство от
Европейския съюз**

Препоръки

Въведение

1. Съгласно член 16 от Регламент (ЕС) № 1094/2010¹ (Регламента за ЕИОРА), ЕИОРА издава препоръки за застрахователния сектор с оглед на оттеглянето на Обединеното кралство от Европейския съюз.
2. Настоящите препоръки се основават на Директива 2009/138/ЕО² (Директива „Платежоспособност II“), Директива (ЕС) 2016/97³ (Директивата относно разпространението на застрахователни продукти) и насоките на ЕИОРА и други документи на ЕИОРА, които са от значение по темата.
3. Настоящите препоръки се издават след поредица от становища, разработени от ЕИОРА с цел насърчаване на последователни надзорни практики по въпросите относно последиците от оттеглянето на Обединеното кралство от Европейския съюз.
4. Оттеглянето ще се осъществи на датата на влизане в сила на споразумение за оттегляне или, ако това не стане, две години след нотификацията на Обединеното кралство — на 30 март 2019 г., при условие че не се вземе решение за удължаване на двугодишния период.
5. Ако се оттегли от ЕС без ратифициране на споразумението за оттегляне, на 30 март 2019 г. Обединеното кралство става трета държава и застрахователните предприятия и разпространителите от Обединеното кралство губят правото си да извършват дейност в държавите членки съгласно свободата на установяване или свободното предоставяне на услуги. Освен това разпространителите от Обединеното кралство, които не са регистрирани в ЕС-27, няма да могат да извършват дейности по разпространение в ЕС-27.
6. ЕС и Обединеното кралство договориха проект на споразумение за оттегляне, което включва преходен период след оттеглянето, по време на който Обединеното кралство ще остане част от единния пазар. На този етап не е сигурно дали проектът на споразумението за оттегляне ще бъде одобрен. На 13 декември 2018 г. Европейският съвет призова да бъде активизирана работата по подготовката на всички равнища, свързана с

¹ Регламент (ЕС) № 1094/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 година за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/79/ЕО на Комисията (ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 48—83).

² Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 година относно започването и упражняването на застрахователна и презастрахователна дейност (Платежоспособност II) (ОВ L 335, 17.12.2009 г., стр. 1—155).

³ Директива (ЕС) 2016/97 на Европейския парламент и на Съвета от 20 януари 2016 година относно разпространението на застрахователни продукти (преработен текст) (ОВ L 26, 2.2.2016 г., стр. 19—59).

последичите от оттеглянето на Обединеното кралство, като се отчитат всички възможни сценарии⁴.

7. В член 41, параграф 4 от Директива „Платежоспособност II“ се задължават застрахователните предприятия да вземат уместните мерки, за да гарантират непрекъснатостта и редовността на извършване на техните дейности, включително разработване на планове за действие при извънредни ситуации⁵. На 21 декември 2017 г. ЕИОРА публикува Становище⁶, в което призовава компетентните органи да гарантират, че застрахователните предприятия, чиито трансгранични дейности ще бъдат засегнати, ще разработят реалистични планове за действие при извънредни ситуации, в които се определят мерки за предотвратяване извършването на застрахователна дейност без лиценз и които гарантират непрекъснатост на услугата след оттеглянето на Обединеното кралство, както и че ще прилагат тези мерки. Мерките, които застрахователните предприятия от Обединеното кралство могат да приложат, включват прехвърляне на портфейли от трансгранични застраховки в застрахователно предприятие, установено в ЕС-27, и създаване на клонове на трета държава в ЕС-27.
8. Много застрахователни предприятия от Обединеното кралство, които осъществяват дейност в Обединеното кралство или Гибралтар, по-специално предприятията с голям обем на трансграничната дейност в ЕС-27, предприеха действия и прилагат мерки за извънредни ситуации. Въпреки това, към ноември 2018 г. 124 застрахователни предприятия в Обединеното кралство и Гибралтар, представляващи 0,16 % от общата застрахователна дейност в ЕИПЗ0, не бяха въвели изобщо или бяха въвели незадоволителни планове за действие в извънредни ситуации с цел предотвратяване извършването на застрахователна дейност без лиценз и осигуряване на непрекъснатост на услугата след оттеглянето на Обединеното кралство⁷. Засегнатите предприятия имат 9,1 милиона притежатели на полици и застрахователни задължения в размер на 7,4 милиарда евро. По-голямата част от тази дейност (със застрахователни задължения в размер на 5,4 милиарда евро) е свързана с няколко общозастрахователни предприятия в Обединеното кралство. Едва 3 % от потенциално засегнатите притежатели на полици имат договор с животозастрахователно предприятие. Останалата част от дейността е свързана главно с ниска стойност и краткосрочни задължения. Като цяло 75 % от засегнатите застрахователни договори принадлежат към портфейли със средни записани премии под 100 евро годишно. Средният остатъчен срок на пасивите за 76 % от застрахователните договори е по-кратък от две години. Въпреки че това да засяга много държави членки от

⁴ Вж. заключенията на специалното заседание на Европейския съвет (член 50) от 13 декември 2018 г., параграф 5, <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/XT-20022-2018-INIT/bg/pdf>.

⁵ Становище на ЕИОРА във връзка с непрекъснатостта на застрахователните услуги с оглед на оттеглянето на Обединеното кралство от Европейския съюз (ЕИОРА-BoS-17/389).

⁶ Вж. Съобщение на ЕИОРА от 5 ноември 2018 г., <https://eiopa.europa.eu/Pages/News/EIOPA-calls-for-immediate-action-to-ensure-service-continuity-in-cross-border-insurance-.aspx>.

ЕС-27, някои от тях са по-конкретно засегнати от гледна точка на броя на притежателите на полици със съществуващ трансграничен договор.

9. Общата цел на настоящите препоръки е да насърчат сближаването и последователните надзорни подходи при третирането на застрахователните предприятия и разпространителите от Обединеното кралство в държавите членки чрез определяне на насоки за прилагането на съществуващата правна рамка предвид споразуменията между контрагентите от ЕС и контрагентите извън ЕС.
10. Настоящите препоръки се прилагат и по отношение на застрахователните предприятия и разпространителите, установени в Гибралтар.
11. Адресати на настоящите препоръки са компетентните органи. Независимо от факта, че конкретни разпоредби описват задължения, които трябва да бъдат изпълнени от застрахователните предприятия и посредниците, настоящият документ не следва да се тълкува в смисъл, че налага каквито и да било преки изисквания на тези финансови институции. От финансовите институции се изисква да спазват надзорната или регулаторната рамка, прилагана от техния национален компетентен орган.
12. В случай че в препоръките не е указано друго, термините имат значението, дефинирано в правните актове, посочени във въведението.
13. Препоръките се прилагат от датата, следваща датата, на която Договорите престават да се прилагат спрямо Обединеното кралство и в него съгласно член 50, параграф 3 от Договора за Европейския съюз.

Препоръка 1 — Обща цел

14. При третирането на трансграничната дейност на застрахователните предприятия от Обединеното кралство компетентните органи следва да се стремят да сведат до минимум вредите за притежателите на полици и бенефициерите въз основа на приложимото законодателство на ЕС и национално законодателство.

Препоръка 2 — Организирано уреждане на претенциите по застрахователен договор

15. Компетентните органи следва да прилагат определена правна рамка или механизъм, за да улеснят организираното уреждане на претенциите по застрахователни договори, сключени от предприятия, които няма да имат лиценз, или следва да изискат от застрахователните предприятия незабавно да предприемат всички необходими мерки, за да получат лиценз съгласно правото на Съюза.
16. Компетентните органи следва да предотвратят сключването на нови застрахователни договори или създаването, подновяването, удължаването, увеличаването или възобновяването на застрахователното покритие по съществуващи застрахователни договори от предприятия от Обединеното кралство, попадащи в тяхната юрисдикция, ако тези предприятия нямат лиценз за извършването на такива застрахователни дейности съгласно правото на Съюза. Това не засяга правата на притежателите на полици да упражняват право на избор или право по

съществуващ застрахователен договор за получаване на пенсионни доходи.

17. Компетентните органи следва да положат всички усилия за упражняване на надзор върху трансграничната дейност на застрахователните предприятия от Обединеното кралство в техните юрисдикции. Надзорът следва да включва надзор на дейността и подходящ надзор на съответните пруденциални аспекти на трансграничната дейност, който да се осъществява в сътрудничество с надзорните органи в Обединеното кралство, включително надзор на финансовото състояние на предприятието от Обединеното кралство. Надзорът следва да е основан на риска и да взема предвид принципа на пропорционалност.

Препоръка 3 — Лицензиране на клонове на трета държава

18. В съответствие с член 162 от Директивата „Платежоспособност II“, застрахователните предприятия от Обединеното кралство могат да поискат лиценз за извършване на трансгранична дейност чрез клон в държава членка и по този начин да гарантират, че могат да извършват трансгранична дейност в тази държава членка.
19. Когато преценяват дали правните условия за предоставяне на лиценз на такъв клон са изпълнени, компетентните органи следва да прилагат принципа на пропорционалност и да отчитат факта, че застрахователното предприятие от Обединеното кралство е било обект на изискванията по Платежоспособност II преди оттеглянето на Обединеното кралство.
20. Когато това би ускорило процедурата по предоставяне на лиценз, компетентните органи следва да обмислят ограничаването на лиценза на клона до уреждането на претенциите по съществуващите застрахователни договори.

Препоръка 4 — Обезсилване на лиценз

21. Когато правната рамка на държава членка съдържа разпоредби във връзка с третирането на застрахователното предприятие, след като неговият лиценз изгуби сила, както е посочено в член 144, параграф 1, буква а) от Директивата „Платежоспособност II“, компетентният орган следва да обмисли възможността да прилага тези разпоредби след оттеглянето на Обединеното кралство по отношение на застрахователни предприятия от Обединеното кралство, попадащи в неговата юрисдикция. В този случай компетентният орган следва да положи всички усилия за осигуряване на ефективно прилагане на тези разпоредби в сътрудничество с надзорните органи в Обединеното кралство.

Препоръка 5 — Прехвърляне на портфейли

22. Компетентните органи следва да разрешат приключването на прехвърлянията на портфейли от застрахователни предприятия от Обединеното кралство към застрахователни предприятия от ЕС-27, при условие че прехвърлянето е започнало преди датата на оттегляне. За тази цел компетентните органи следва да си сътрудничат тясно с надзорните органи в Обединеното кралство, като вземат предвид изискванията на член 39 от Директива „Платежоспособност II“ и разпоредбите на

раздел 4.2.1 от Решението на Съвета на надзорните органи относно сътрудничеството на органите за застрахователен надзор на държавите членки на Европейското икономическо пространство от 30 януари 2017 г. (EIOPA-BoS-17/014). Компетентните органи следва да считат, че прехвърлянето на портфейл е започнало, ако надзорните органи на Обединеното кралство са ги уведомили за започването на прехвърляне на портфейл и застрахователното предприятие от Обединеното кралство е заплатило таксата за регулаторна трансакция на надзорния орган (надзорните органи) в Обединеното кралство и е назначило независим експерт за прехвърлянето.

Препоръка 6 — Промяна в обичайното пребиваване или установяването на притежателя на полицата

23. Когато притежател на полица с обичайно пребиваване или, в случай на юридическо лице, място на установяване в Обединеното кралство е сключил животозастрахователен договор със застрахователно предприятие от Обединеното кралство и след това притежателят на полицата премести обичайното си пребиваване или място на установяване в държава членка на ЕС-27, компетентните органи следва да вземат предвид в надзорния преглед, че застрахователният договор е сключен в Обединеното кралство и застрахователното предприятие от Обединеното кралство не е предоставяло по отношение на този договор трансгранични услуги за ЕС-27.
24. Компетентните органи следва да прилагат същия подход към общозастрахователните договори, които не се отнасят до сгради или сгради и тяхното съдържание или до превозни средства.

Препоръка 7 — Сътрудничество между компетентните органи

25. Когато застрахователно предприятие от Обединеното кралство осъществява трансгранична дейност в повече от една държава членка, компетентните органи на тези държави членки следва да си сътрудничат по отношение на надзора на тази дейност, като се вземе предвид принципът на пропорционалност, по-специално чрез обмен на следната информация:
 - (a) характер и обем на трансграничната дейност в техните юрисдикции;
 - (b) предприети от предприятието мерки за осигуряване на организираното приключване на трансграничната дейност;
 - (c) надзорни мерки, които компетентният орган е предприел или, когато е уместно, възнамерява да предприеме по отношение на предприятието;
 - (d) всички проблеми с дейността или платежоспособността, идентифицирани по отношение на предприятието.
26. Когато това бъде сметнено за необходимо, EIOPA може да създаде платформа за сътрудничество за конкретно предприятие с участието на съответните компетентни органи. Компетентните органи следва да положат всички усилия да участват в платформата.

Препоръка 8 — Съобщаване на информация на притежателите на полици и бенефициерите

27. Компетентните органи следва да уведомят застрахователните предприятия от Обединеното кралство, които извършват трансгранична дейност в тяхната държава членка, за изискването да оповестят пред притежателите на полици и бенефициерите на договорите, засегнати от оттеглянето на Обединеното кралство, последиците за правата и задълженията на притежателите на полици и бенефициерите по тези договори.
28. Компетентните органи следва да заличат застрахователните предприятия от Обединеното кралство от националния регистър на застрахователните предприятия след датата на оттегляне и да информират обществеността за правната рамка, приложима към трансграничната дейност на застрахователните предприятия от Обединеното кралство.

Препоръка 9 — Дейности по разпространение

29. Компетентните органи следва да гарантират, че посредниците и образуванията от Обединеното кралство, които възнамеряват да продължат или да започнат дейност по разпространение сред притежатели на полици от ЕС-27, както и по отношение на рискове в ЕС-27 след оттеглянето на Обединеното кралство, са установени и регистрирани в ЕС-27 в съответствие със съответните разпоредби на Директивата относно разпространението на застрахователни продукти. Компетентните органи следва да гарантират, че посредниците, които са юридически лица и са установени и регистрирани в Съюза, демонстрират подходящо ниво на корпоративно състояние, пропорционално на характера, обема и сложността на дейността им. Тези посредници не трябва да показват характеристиките на фиктивни дружества. Освен това професионалните и организационните изисквания на Директивата относно разпространението на застрахователни продукти трябва да бъдат изпълнявани непрекъснато.
Това не засяга правото на държавите членки да въвеждат в националното си законодателство специални разпоредби по отношение на посредници от трети държави, при условие че е гарантирано еднакво третиране на посредниците на съответния пазар.
30. Когато преценяват дали даден посредник или образувание от Обединеното кралство предоставя дейности по разпространение в ЕС, компетентните органи следва да вземат под внимание, че единствено последователното и еднакво прилагане на Директивата относно разпространението на застрахователни продукти може да гарантира еднакво ниво на защита на потребителите и да осигури равнопоставеност в Съюза. Компетентните органи следва да гарантират, че всички посредници, които извършват дейности по разпространение, насочени към притежатели на полици от ЕС-27 и рискове в ЕС-27, попадат в обхвата на Директивата относно разпространението на застрахователни продукти.
31. За тази цел компетентните органи следва да оценят всеки модел на разпределение спрямо определението за дейност по разпространение съгласно Директивата относно разпространението на застрахователни продукти.

Правила за нормативно съответствие и за докладване

32. В настоящия документ се съдържат препоръки, издадени съгласно член 16 от регламента за ЕИОРА. Съгласно член 16, параграф 3 от регламента за ЕИОРА компетентните органи и финансовите институции трябва да положат всички усилия за спазване на насоките и препоръките.
33. Компетентните органи, които спазват или възнамеряват да спазват настоящите препоръки, следва да ги включат по подходящ начин в своята регулаторна или надзорна рамка.
34. В срок от два месеца от датата на публикуването на преводните версии компетентните органи потвърждават пред ЕИОРА дали спазват или възнамеряват да спазват настоящите препоръки, като посочват причините за неспазване.
35. При липса на отговор в този срок се счита, че компетентните органи не спазват изискването за докладване и това се докладва.

Заклучителна разпоредба относно преразглежданията

36. Настоящите препоръки подлежат на преразглеждане от страна на ЕИОРА.